

 <p>INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM</p>	Útmutató repülőorvosi vizsgálat során végzett pszichoaktív szerhasználat kimutatásához	HO-MED 19/2
--	---	--------------------

Ez az útmutató vonatkozik:

A magyar hatóság felügyelete alá tartozó repülőorvosi központok (AeMC) esetében alkalmazandó eljárás, amikor a kérelmező

- először folyamodik első osztályú orvosi minősítésért
- korábban sikertelenül folyamodott első osztályú orvosi minősítésért, és most újra kérelmezi

Jogszabályi háttér

1178/2011 EU rendelet: MED.B.055; AMC1 MED.B.055; GM1.MED.B.055

Általános szempontok, definíciók

A fenti jogszabályok alapján a kérelmezőnél vizsgálatot kell végezni pszichoaktív szerfogyasztásra irányulóan. A vizsgálat információt kell, hogy szolgáltatson az aktuális és a közeli elmúlt időszak szerfogyasztásáról.

»**pszichoaktív anyagok**« :alkohol, opioidok, kannabinoidok, nyugtatók és altatók, kokain, valamint egyéb pszichostimulánsok, hallucinogének és illékony oldószerek, kivéve a kávé és a dohányt;

A szerhasználat kizárására vagy igazolására a következő vizsgálati módszerek alkalmazandóak együttesen a kérelmező nyilatkozatát kiegészítve

- eszközös szűrővizsgálat az adott szer kimutatására irányulóan
- sz.e. laboratóriumi vizsgálat (vér, vizelet)
- orvosi vizsgálat (repülőorvos-szakértő, későbbiekben sz.e. addiktológus)
- pszichológiai vizsgálat

Gyakorlati tudnivalók

- dokumentálás: HO-MED 19_2 Kiegészítő adatlap pszichoaktív szerfogyasztás vizsgálatához
- az adatok kitöltése után a kérelmező nyilatkozik korábbi szerfogyasztásáról
- a tesztelés után a kapott értékeket rögzíteni kell az adatlapon értelemszerűen
- a klinikai vizsgálat részt csak abban az esetben kell kitölteni, ha vizeletvizsgálat nem negatív eredményű
- amennyiben a kábítószer fogyasztásra irányuló szűrővizsgálat eredményét a kérelmező vitatja, úgy laboratóriumi megerősítő vizsgálat szükséges az adott anyagcsoport irányában (a 2. minta továbbküldése szükséges)

Alkohol

- vizsgálat módja: laborvizsgálat, fizikális vizsgálat repülőorvosi vizsgálat során
- módszer:
 - o laborvizsgálat: májfunkció értékelése, MCV
 - o fizikális vizsgálat: vegetatív tünetek, neurológiai vizsgálat, küllem, bőreltérések
- értékelési szempontok:
 - o laboreltérés esetén hasi ultrahang, sz.e. hepatológiai / gastroenterológiai szakvizsgálat szükséges
 - o amennyiben a pszichológiai vizsgálat is megerősíti az alkoholbetegség gyanúját, úgy addiktológiai szakvizsgálat szükséges

Kábítószer fogyasztás

- vizsgálat módja: szűrővizsgálat vizeletből; 2 minta szükséges (hozott minta nem lehet!)
- módszer: vizelet gyorseszteszt, mely a következő szercsoportok kimutatására irányul minimálisan: ópiátok, kannabinoidok, metadon, amfetamin, MDMA, kokain, benzodiazepin
- értékelési szempontok:

teszteredmény	teendő
negatív	folytathatja a vizsgálatot
pozitív vizelet teszt ÉS klinikai tünetek nincsenek ÉS elfogadja az eredményt	minősítés nélkül zárul a vizsgálat hatóságnak jelezni
pozitív vizelet ÉS klinikai tünetek nincsenek ÉS laborvizsgálatot kér	folytathatja a vizsgálatot laborvizsgálatot kell indítani a 2. mintából hatóságnak jelezni
pozitív vizelet ÉS klinikai tünetek vannak	nem folytathatja a vizsgálatot hatósághoz irányítani

Figyelem!

Emelkedett testhőmérséklet esetén az alkohol szondás vizsgálat téves eredményt adhat, emiatt a szűrővizsgálat sem értékelhető. Ebben az esetben az egész repülőorvosi vizsgálatot halasztani kell!

Hypoglikaemia utánozhatja a szerhasználat következtében kialakuló állapotot! Először az aktuális szakmai irányelveknek megfelelően a hypoglikaemiát kell ellátni, majd amennyiben a kérelmező állapota megengedi, akkor a vizsgálatot le lehet folytatni. Ekkor ki kell térni arra is, hogy mi állhatott a hypoglikaemia hátterében.

Amennyiben a kérelmező nem fogadja el a szűrővizsgálat eredményét, úgy megerősítő vizsgálatot kell indítani a helyszínen. Az eredménnyel a hatósághoz kell irányítani, ahol döntés születik arról, hogy a vizsgálat folytatható-e, vagy más, kiegészítő vizsgálatokra is szükség van.